

2026-08-12

MINISTERSTWO ZDROWIA
AE:PL-11185-96749-VHSCS-20

Petycja w sprawie zasad ustalania kolejności na staż podyplomowy oraz sytuacji lekarzy z niepełnosprawnościami

Działając w interesie publicznym, zwracam się z petycją o zmianę przepisów dotyczących kształcenia podyplomowego lekarzy w dwóch obszarach.

1. Sposób obliczania średniej przy kierowaniu na staż podyplomowy

Zgodnie z art. 15d ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty jednym z podstawowych kryteriów kolejności kierowania lekarzy do podmiotów prowadzących staż podyplomowy jest średnia arytmetyczna ocen z egzaminów uzyskanych w okresie studiów.

Obecny mechanizm nie rozróżnia jednak dwóch zasadniczo odmiennych sytuacji:

- studenta, który przystąpił do egzaminu, nie wykazał wymaganej wiedzy, otrzymał ocenę niedostateczną i następnie poprawiał egzamin,
- studenta, który z należycie usprawiedliwionej przyczyny, np. choroby, hospitalizacji, niepełnosprawności lub zdarzenia rodzinnego, nie mógł przystąpić do egzaminu, lecz któremu uczelnia technicznie wpisała ocenę niedostateczną za samą nieobecność, a następnie student przystąpił do egzaminu w innym terminie i go zdał.

W pierwszym przypadku ocena niedostateczna jest wynikiem rzeczywistego sprawdzenia wiedzy. W drugim do sprawdzenia wiedzy w ogóle nie doszło, a ocena jest jedynie regulaminowym skutkiem nieobecności.

Mimo tej zasadniczej różnicy obie oceny mogą zostać potraktowane identycznie przy obliczaniu średniej decydującej o miejscu odbywania stażu podyplomowego.

Powoduje to, że choroba, hospitalizacja, niepełnosprawność lub inne usprawiedliwione zdarzenie losowe może obniżać pozycję absolwenta w rankingu w takim samym stopniu

jak rzeczywiste niezdanie egzaminu. Skutki takiego wpisu wykraczają więc poza okres studiów i mogą wpływać na sytuację zawodową lekarza już po uzyskaniu dyplomu.

Wnoszę o zmianę przepisów tak, aby przy ustalaniu średniej na potrzeby stażu:

- nadal uwzględniano oceny niedostateczne będące wynikiem rzeczywistego niezdania egzaminu,
- nie uwzględniano ocen niedostatecznych wpisanych wyłącznie z powodu należytej usprawiedliwionej nieobecności, jeżeli nie doszło do oceny wiedzy lub umiejętności,
- umożliwiono uczelni jednoznaczne oznaczenie przyczyny takiego wpisu w dokumentacji przebiegu studiów.

Nie chodzi o uprzywilejowanie osób, które nie zdały egzaminu, lecz o zaprzestanie traktowania usprawiedliwionej nieobecności tak samo jak negatywnego wyniku egzaminu.

2. Lekarze z niepełnosprawnościami podczas stażu i specjalizacji

Zwracam się również o kompleksowe uregulowanie sytuacji lekarzy z niepełnosprawnościami odbywających staż podyplomowy i szkolenie specjalizacyjne.

Obecne regulacje są fragmentaryczne i rozproszone pomiędzy przepisy dotyczące zawodu lekarza, rehabilitacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami, prawa pracy oraz przepisy dotyczące stażu i specjalizacji. Powoduje to istotną niepewność prawną zarówno po stronie lekarzy, jak i podmiotów szkolących.

Niejasności dotyczą m.in.:

- wpływu racjonalnych usprawnień na długość stażu i specjalizacji,
- organizacji dyżurów i pracy w porze nocnej,
- zakresu kompetencji lekarza medycyny pracy, pracodawcy, izby lekarskiej, wojewody, CMKP i Ministra Zdrowia,
- dostosowywania obowiązków szkoleniowych do ograniczeń funkcjonalnych,
- zmiany miejsca odbywania stażu lub specjalizacji z przyczyn zdrowotnych,
- uwzględniania znacznej niepełnosprawności i ograniczonej mobilności przy kierowaniu do jednostki szkoleniowej.

W praktyce lekarz z niepełnosprawnością może być zmuszony do samodzielnego ustalania pomiędzy wieloma instytucjami, która z nich odpowiada za konkretne dostosowanie i jakie

będą jego konsekwencje dla szkolenia.

Problem dotyczy również kierowania na staż. Osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności i ograniczeniami ruchowymi może zostać skierowana do jednostki wymagającej codziennych długich dojazdów, mimo dostępności jednostek szkoleniowych w miejscu zamieszkania, ponieważ przepisy nie przewidują jasnego mechanizmu uwzględniania takich okoliczności.

Wnoszę zatem o:

- stworzenie jednoznacznych regulacji dotyczących lekarzy z niepełnosprawnościami podczas stażu i specjalizacji,
- określenie kompetencji poszczególnych organów i wydanie jednolitych wytycznych,
- jednoznaczne określenie skutków racjonalnych usprawnień dla długości szkolenia,
- wprowadzenie obowiązku uwzględniania udokumentowanej niepełnosprawności i ograniczeń mobilności przy kierowaniu na staż oraz zmianie jego miejsca,
- zapewnienie, aby korzystanie z praw osób z niepełnosprawnościami nie powodowało bez obiektywnej konieczności pogorszenia ich dostępu do kształcenia podyplomowego.

Celem proponowanych zmian nie jest obniżenie wymagań wobec lekarzy z niepełnosprawnościami, lecz stworzenie przejrzystych zasad pozwalających osiągać wymagane efekty kształcenia przy zastosowaniu racjonalnych dostosowań.

Proszę o analizę przedstawionych problemów i uwzględnienie ich przy najbliższych zmianach przepisów dotyczących kształcenia podyplomowego lekarzy.

Proszę również o poinformowanie mnie o sposobie rozpatrzenia petycji.

Z poważaniem,

